

A redemptio emléknapja

Május 6-án, a Jászkun Redemptio Emléknapján a karcagi emlékhelyen tisztelegtünk redemptus elődeink előtt.

A magyar Országgyűlés 2014. február 4-én történelmi emléknappá nyilvánította május 6-át.

A Jászkun Redemptio Emléknapja alkalmából a karcagi Millenniumi Emlékmű parkjában, a Jászkun Redemptio Emlékharangjánál - amely Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművész, jászkun főkapitány alkotása - emlékeztek meg a város vezetői és képviselői a jászkun önmegváltásról. Az önkormányzat nevében Szepesi Tibor polgármester, Gyurcsek János, Sári Kovács Szilvia alpolgármesterek és Rózsa Sándor jegyző helyezték el az emlékezés koszorúját. F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke az egyesület nevében emlékezett, Györfi Sándor jászkun főkapitány pedig a Hármas Kerület képviselőjeként koszorúzott.

A turkológusra emlékeztünk

Mándoky Kongur István nyelvész, turkológus születésének 77. évfordulóján, február 10-én a karcagi Múzeumparkban lévő szobránál koszorút helyezett el F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke, az önkormányzat nevében Szepesi Tibor polgármester, Gyurcsek János és Sári Kovács Szilvia alpolgármesterek és Rózsa Sándor jegyző.

Mándoky Kongur István 1944. február 10-én született Karcagon. Iskoláit szülővárosában végezte, a mezőgazdasági technikumban érettségizett. Oroszul tökéletesen beszélt, ugyanakkor a türk nyelvek is vonzották. Szűcs Sándor, a Györffy István Múzeum igazgatója ajándékozott neki egy nyelvkönyvet. Kunmadarason, az orosz laktanyánál a kazak, kirgiz, krími és kazáni tatár, illetve a karacsáj nyelvet is tudta gyakorolni. Budapesten folytatta tanulmányait, Németh Gyula diákjaként, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. A kun nyelvemlékek utáni kutatását már ekkor elkezdte. Az Országos Széchenyi Könyvtár, később a Körösi Csoma Társaság munkatársa, 1970-től az MTA Belső-Ázsiai Kutatócsoportjában dolgozott. A turkológia, a honfoglalás előtti török vonatkozások és a magyar őstörténet is foglalkoztatta, kutatott Romániában és Bulgáriában, majd Baskíriában és a Volga-mentén. Foglalkozott a baskír-magyar törzsnevek kérdésével is, felkereste a Mongóliában élő kisebbségeket is. Vizsgálta a kazakok és a tuvák nyelvét, szokásaikat. Gyűjtéseiről gyakran írt, és publikált a Jászkunságban, néha álnéven, Bektur Andrásnéként. 1981-ben készült el „A kun nyelv magyarországi emlékei” című kandidátusi tudományos értekezése, amely addigi kutatásainak fontosabb eredményeit tartalmazza.

1992. augusztus 22-én hunyt el, a kengszai temetőben helyezték végső nyugalomra. (forrás: Wikipédia)

Filmforgatás Karcagon

A karcagi Pusztai Róka Lovascsapat igen mozgalmas 2021-es évéről beszélgettünk vezetőjünkkel, Bene Sándorral.

- Kicsit nehézkesen indult a tavaszi szezon, hiszen májusig a járványhelyzet miatt nem lehetett pontosan tudni milyen lesz az idei nyarunk, meglehet-e a hagyományőrző rendezvényeket tartani. Májusban a Regnum Fest programhoz kapcsolódó forgatás zajlott a tanyánkon. A filmesek a hagyományőrző közösségeket bemutató nagy filmet készítették a fesztiválon résztvevő csapatokról - mondja Bene Sándor, akitől megtudtuk, hogy június végén Győrbe utazott a csapat tíz lóval, ahol részesei lehettek a győri Szent László hagyományőrző rendezvénynek.

- Ez egy nagyszabású program, több száz gyalogost és 60-70 lovast felölelő nagyvárosi felvonulással kezdődött, utána pedig a Mosoni-Duna Aranyparton zajlott a hagyományőrző program. Itt volt jurta és középkori tábor, illetve nagyon sok lovasbemutató, kézműves kirakodóvásár. Mi, a rendezvény keretein belül a Győri Lovas Színház által szervezett Szent László rockoperában közreműködtünk lovasként. Júliusban a Gömöri Hagyományőrző Napokon szerepelt a csapat Gyimola településen, ahol találkoztunk a Karcagról elszármazott Thile Ádám kovácsmesterrel, a bucavasgyúróval, aki az Árpád-kori vaskohászatot kutatja és csinálja. Nagyon tetszett a közönségnek a lovas harci bemutatónk. Imoláról a Cserehát-hegységben 150 kilométert túráztunk. Ez egyfajta erő és kitartáspróba volt a csapatnak. Nagyon jó volt a természetben túrázni a lovakkal, barátokkal és megismerkedni a helyi szokásokkal, kultúrával, emberekkel. Aztán augusztusban felpörögtek az események a csapat számára - folytatja Bene Sándor. A legnagyobb rendezvény az Ősök napja — vagy ahogy többen ismerik a Kurultáj — volt Bugacon. Ez a kárpát-medencei magyarság legnagyobb hagyományőrző seregszemléje 250 lovassal és sok száz hagyományőrzővel.

A csapatunk a versenyeken nagyon jól szerepelt, sok helyezést hoztunk el a lovas íjász és a lovas birkózó versenyen, de a köböre bajnokságon, a lovas ügyességi versenyen is jól szerepeltünk. A Kurultáj után tartottuk meg a Bene-tanyán a lovas-nomád életmód táborunkat, ahol az ősi, sztyeppei lovas-nomád kultúránkból kaptak ízelítőt a gyermekek. A tábor után Tahitótfaluba utaztunk, ahol a Köböre és Etno Sport Magyar Bajnokság zajlott. Dr. Magyar Gábor és a családja szervezi a rendezvényt dr. Bencze István segítségével, akit Karcagon sokan ismernek hagyományos lovas túráiról. A Pusztai Róka Lovascsapat a Lovas Színházban a History produkcióban is részt vesz. - Az előadás a ló szemszögéből vezeti végig a történelmet, ez egy nagyon érdekes színházi előadás lesz. Őszszel még az Alföldi Állattenyésztési Napokon szerepelünk bemutatókkal, majd Kassai Lajos lovas íjász világbajnokkal lesz közös fellépésünk Budapesten, a Vadászati Világkiállítás megnyitóján. Úgyhogy sűrű az év végi programunk is - mondta Bene Sándor.

Új egyesület alakult

Kunszentmártonban megalakult a „Köttön Vezér” Honismereti, Hagyományőrző és Városvédő Egyesület.

Kunszentmártonban kunhalom őrzi a kunokat Magyarországra vezető fejedelem nevét és emlékét, Harkakötöny pusztá mellett egyedülként hazánkban. A helyi monda szerint Köttön ott halt meg egy csatában. Katonái süvegükkel hordtak földet holttestére és így keletkezett a halom. A „Köttön Vezér” Honismereti, Hagyományőrző és Városvédő Egyesület elnöke Barna Gábor néprajzkutató, professor emeritus, vezetőségi tagok Gulyás Györgyi és Imrei László.

Néhány mondat az alapszabályból: - Az egyesület „önkéntes, pártoktól független közösségi tevékenységgé fogja össze a szülőhelyük, lakóhelyük megismerését célzó egyéni törekvéseket, amelyek a lakó- és munkahely, a szülőföld történelmének, múltjának és jelenének, kultúrájának megismerését, tiszteletét és a közösség önbecsülését szolgálják.”

Tevékenységekben a „Köttön vezér” Honismereti, Hagyományőrző és Városvédő Egyesület Kunszentmártonban és a Kunszentmártoni Járás településein összefogja, szervezi, segíti a lakó- és munkahely, a szülőföld, a haza történetének, jársz és kun gyökereinek, valamint vármegyei múltjának és jelenének, kultúrájának megismerését, feltárását, dokumentálását, megőrzését, tárgyi emlékeinek köz- vagy magángyűjteményben való elhelyezését szolgáló egyéni és csoportos tevékenységet, ami által

az elenyészéstől megmenti. Számon tartja és dokumentálja az elszármazottak egyéni életútját, támogatja az elszármazottak (kunszentmártoniak) találkozókat. A feltárt adatokat ismeretterjesztő tevékenységével (előadás tartása, kiállítás rendezése, könyvkiadás) közkinccsé teszi. Javaslatokat fogalmaz meg a különböző örökségelemek napjaink életébe, a helyi és térségi turisztikai kínálatba történő bevonására (pl. természeti örökség, építészet, viselet, hímző- és gasztronómiai kultúra, vallási kultúra, közösségi együttélés, stb.), véleményt nyilvánít az önkormányzat településfejlesztéssel, örökségelemekkel kapcsolatos terveiről. Önkénteseket is bevonva értékfeltáró és értékőrző tevékenységével támogatja a közgyűjtemények, különösen is a helyi múzeumok és könyvtár, valamint a diktatúrák áldozatainak (kulákok, kitelepítettek, '56-os üldözöttek, stb.) emlékét őrző kegyeleti hely munkáját. A közösségért dolgozva maga is próbál közösséget teremteni közös munka, összefogás révén. Ezáltal pedig növelni kívánja az előző nemzedékek munkája és a teremtett környezet iránti tiszteletet, a közösség önbecsülését, a szülőhely és a lakóhely szeretetét, az iránta való önzetlen elköteleződést. Javaslatokat fogalmaz meg a településért sokat tett személyiségek emlékének ápolására (pl. emléktábla állítás, megemlékezések, sírok védetté nyilvánítása).

Nagykunkapitányok találkoztak

Nagykunkapitányok találkozója a '48-as Olvasókörben.

Október 13-án különleges rendezvénynek adott otthont Kisújszállás. A '48-as Olvasókör megszervezte a nagykunkapitányok találkozóját a hagyományörzés és -ápolás jegyében. A Nagykun Hagyományörző Társulás által támogatott rendezvény fontos esemény volt, hiszen az Olvasókör elkötelezett abban, hogy tartsa a kapcsolatot a nagykunági települések hagyományörzőivel.

A kunsági településekről hét kapitány is megtisztelte a rendezvényt.

A megnyitó és koszorúzás után Illéssy Ádám emeritus nagykunkapitány tartott képes előadást a nagykunkapitányok eredetéről, történelmi szerepükről, valamint beszélt az Illéssy család történetéről is. Azt követően népdalkörök műsorait hallgathatták meg, a nap pedig kötetlen beszélgetéssel zárult. A találkozó végén több kapitány is elismerően szólt a kisújszállási közösségi és kulturális élet különlegességeiről.

Közgyűlést tartott egyesületünk

Október 16-án Karcagon, a Lovagi udvarban tartotta közgyűlését a Kunszövetség.

A megjelent tagokat, a kapitányokat, a kun települések polgármestereit, a Somogyi Kunok Egyesületének, a Karcagi Talpas Íjász Egyesület és a kunszentmiklósi Iloncsuk Szabadcsapat tagjait F. Kovács Sándor elnök köszöntötte, majd a napirendek előtt a jelenlévők egyperces néma felállással emlékeztek az elmúlt időszakban elhunyt tagtársaikra: Cs. Kovács Károly (Karcag), Oláh Lajos (Kunhegyes), Ozsváth Sándor (Túrkeve) és dr. Vécsy Eszter (Budapest).

Az elnök ezt követően ismertette a szervezet tavalyi évben végzett munkáját, amelyet nagy mértékben korlátozott a pandémia, így kevesebb programot tudtak megvalósítani. Januárban a Kazah Köztársaság új magyarországi nagykövetével, Abdrasov Zhanibekkel találkozhattak Karcagon, koszorúztak március 15-én és május 6-án a redemptios megemlékezéseken, Karcagon Kovács Mihály huszárezredre is emlékeztek. Az „Édes hazánk, arany szabadságunk” című, a Jászkun önmegváltás 275. évfordulója alkalmából a Kis- és Nagykunok településein, valamint a szórvány kun településeken élő középiskolás diákoknak pályázat hirdettek, amelynek eredményhirdetése Karcagon volt. Az első díjat Szendrei Nóra, a Karcagi Nagykun Református Gimnázium tanulója kapta. Jeles tudósainkról Györfy István néprajztudósról és Németh Gyula turkológusról is megemlékeztek.

Az idei év rendezvényeit is jelentősen befolyásolta a Covid-19-es vírus, minimálisra csökkentek a rendezvények - sorolta az elnök, de a jeles történelmi napokon szintén koszorúztak a Kunszövetség kis- és nagykunok tagjai és több hagyományörző ren-

dezvényen védnökséget is vállaltak. Horváth György emeritus nagykunokkapitány emléke előtt tisztelegve emlékérem kerül megalapításra, amelyet Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrász, jászkun főkapitány készít el és évente egyszer, lovas versenyeken kiemelkedő eredményt elért személy részére kerül majd átadásra. Az elnökség a Szakmai Tanácsadó Testület által javasolt és kidolgozott pályázati felhívást is közlése majd a kunsági települések diákjai számára a kunok történelmével kapcsolatos témákban.

Barna Gábor kunszentmártoni tag az általa írt, s a Kunszövetség által is támogatott könyvekről és arról tájékoztatta a jelenlévőket, hogy megalakult a Köttön vezér Egyesület. Dr. Pintér Zoltán Árpád karcagi egyesületi tag az általa közelmúltban írt Fabriczy Kovács Mihály huszárezredéről írt könyvéről tájékoztatta a jelenlévőket.

A Kunszövetség elnöksége 2020-ban hagyományörző tevékenysége elismeréséül, a fiatalon elhunyt alapító tagjuk emlékére Sudár István-emlékdíjat - Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrász alkotását -, Hunyiné dr. Domokos Emőke kunszentmiklósi íjász részére adományozta. A történelmi íjász sportág négyszeres világbajnoka és kétszeres Európa bajnoka a Nyílegyenes Íjász Klub tagjaként sokat tesz az ősi fegyver népszerűsítéséért, a történelmi értékek, valamint a hagyományok őrzéséért. A díjat később veszi át.

A jelenlévők elfogadták a Kunszövetség tavalyi működéséről szóló beszámolót és az idei pénzügyi tervet is, amelyet Kun Csaba FB elnök ismertetett.

Kováts Mihály Emléknap

Karcag város híres szülöttére, a magyar és az amerikai nép közös hőisére, Fabriczy Kováts Mihály huszárezredesre 2021-ben a vírushelyzet miatt rendhagyó módon emlékezhetünk.

Az amerikai függetlenségi háborúban a legmagasabb rangot betöltő magyar katonatiszt, Fabriczy Kováts Mihály hősiezen szolgált mindvégig a szabadság eszméjéért. Hosszú utat járt be, mielőtt az amerikai függetlenségért vívott háború kiemelkedő katonája, hőse lett. Feltartóztathatatlanul bizonyult 1779-ig, a charlestoni ütközetig, ahol a végsőkig kitartott. Hősiességét, nevét az Egyesült Államokban is nagy tisztelet övezi a mai napig. Karcagon, egykori szülőháza közelében, a Kováts-emlékparknál - Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrász alkotásánál emlékezünk a hősré születésnapjára, május 11.-e környékén. Az emlékparknál a huszárok bevonulása után az egyesület nevében dr. Pintér Zoltán Árpád és Plósz Csilla intézményvezető helyezték el koszorút.

A Kováts Mihály Tagintézmény épületén lévő domborműnél az önkormányzat nevében Szepesi Tibor polgármester, Gyurcsék János és Sári Kovács Szilvia alpolgármesterek és Rózsa Sándor jegyző helyezték el először az emlékezés koszorúját. A Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesület nevében dr. Pintér Zoltán Árpád elnök és Pánti Ildikó képviselő, a Kunszövetség nevében dr. Nagy Molnár Miklós múzeumigazgató koszorúztak Györfi Lajos szobrászművész alkotása előtt.

Kun hímzéses textildíszek a gyülekezetnek

A reformáció ünnepén, október 31-én adta át kun hímzéses textildíszait a Karcagi Református Gyülekezetnek Nagy-Pálné Pádár Ágnes.

– Ahogy az ünnepi istentiszteleten is elhangzott, a reformációnak a személyes életünkben is meg kell történnie, hogy Istenhez Jézus Krisztus által eljuthassunk. Az én életemben ez huszonegy éves koromban történt meg. Itt, ebben a templomban keresztelkedtem meg felnőttként, azóta szerettem volna valahogy kifejezni Isten iránti hálámat. Időközben a figyelmem kun elődeink és a kun hímzés megismerése felé fordult. 2012-ben hárman-négyen kezdtünk el hímezni, majd ezt a csoportot bővítettük ki két budapesti taggal tizenöt főre Táncoló Tulipán Kunhímző csoport néven – sorolta az előzményeket a hímzőkör vezetője az átadás után. Mivel még nem volt a karcagi Református Nagytemplomban kun hímzéses textildíszítés, ezért gondolta úgy a csoport, hogy elkészítik az úrasztali terítőt, illetve a szószék- és keresztelepedényt a kiegészítőkkel együtt. A szószéken szereplő textildíszben a reformáció, a kunok letelepedésének és a redemptiónak az évszáma szerepel. A felirat rajta részlet a Miatyánkból magyar és kun nyelven. Nagy-Pálné Pádár Ágnesnek az ajándék elkészítésében Karcagról Nagy Józsefné, Nyakó Jánosné, Pádár Istvánné, Saliga Józsefné, Szél Ibolya, Berekfürdőből pedig Oláh Piroska kunhímző segített.

Beiktatták az új nagykunkapitányt Berekfűrdőn

Szeptember 11-től Győrfi Lajos Magyar Örökség-díjas karcagi születésű, Püspökladányban élő szobrászművész személyében új nagykunkapitánya van a nagykun településeknek.

A beiktatási ceremónián Fürjesné Barta Ágnes mondta el a „Kun Miatyánk”-ot, majd Hubai Imre, a JNSZ Megyei Közgyűlés elnöke szólta a megjelent jász, kiskun és nagykunkapitányokhoz, valamint a vendégekhez.

- A legújabb kori nagykunkapitány-választás, a kun őseink által lefektetett hagyományok tiszteletéül 2000. évi felelevenítése óta az e napig megválasztott kunkapitány sorában kiváló jellemű, nagy tiszteletnek örvendő, közösségformáló emberek szerepelnek. A kunkapitányi rang rendkívüli megtiszteltetéssel jár. Eredete királyi hadviselésben és az ítélkezésben, a bíraskodásban a kunok által betöltött szervezeti tagozódásra utal, amely egyben a közigazgatásunk

egykori szervezeti egységeit is magában hordozta. Ezt a címet sohasem lehetett csak úgy megkapni. Ezt a megtiszteltetést mindig ki kellett érdemelni. A nagykunkapitánynak, mint egykor, úgy ma is, rendelkeznie kell a tisztség betöltéséhez elengedhetetlen, nagykun őseink által szolgáltatott erényekkel, küzdő szellemmel, emberséges jellemmel, valamint bölcsességgel és egész életútjával ki kell, hogy érdemelje szűkebb hazája, a Nagykunok lakóinak és vezetőinek elismerését. A kunkapitányok, a kun törzsek, nemzetségek, majd a kunszállások vezető tagjai, nemzetségszövevények, nemzetségi kapitányok és szálláskapitányok leszármazottjai voltak, akiknek sorai közé emelkedtek a keresztény hitre áttért földbirtokos kunok, és akiknek földjét itt, ahol állunk, egykor Kolbászszekeknak is hívták, és amelynek lakói századokon át élvezték a közösen kivívott kollektív nemesség rangjával járó előjogokat. Az Árpád-kori királyaink még viselték a Kunország királyai címet is, ám idővel a kunok főbírája, a nádor vette át a kunok ügyeinek intézését a 19. század végéig, amikor a közigazgatás átszervezésével a Hármaskör beolvadt a környező megyékbe és megalakult Jász-Nagykun-Szolnok, valamint Bács-Kiskun megye. Jászkun identitásunk hagyományaink megélésében ölt testet, és kapitányaink megválasztásával ismerjük el az ő személyes példamutatásuk iránti megbecsülésünket, tiszteletünket. Teljes szívemből gratulálok és kívánom, hogy a ma beiktatásra kerülő Győrfi Lajos szobrászművész barátunk életútját továbbra is övezzék az eddighez hasonló fényes sikerek – mondta Hubai Imre.

– Szabad jászok, kiskunok és mi, nagykunok! Tisztelt főkapitány úr, kapitány urak, kedves kapitányné asszonyok, kedves egyházi és világi előljárók, kedves szabad jászok és kunok – kezdte beszédét F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke.

– Egy hatalmas fa, ha nem mélyre nyúlnak a gyökerei, ingadozó, a legkisebb szél is kidönti. De nekünk, kunoknak, nagykunoknak mélyre nyúlnak a gyökereink. Évszázadok, talán évezredek mélységébe. Ezek a gyökerek a közép-ázsiai pusztákig nyúlnak vissza. S az a nép, amelynek ilyen gyökerei vannak, semmilyen szél, vihar nem lengetheti meg. Erősek vagyunk, hiszen bár a gyökereink mélyre nyúlnak, máshol erednek, de lombunk a jászokkal összeér. Bár talán távolról ide tévedő idegen, a lombja alapján nem tudja megítélni, hogy jász-e, vagy kun. De mi tudjuk ki az, aki erről a földről származik, ki az, akinek itt erednek a gyökerei, ki az, aki ismeri gondolatainkat, ételeinket, szokásainkat, pillantásunkat, amiben benne van öröm, harag. Ismeri hallgatásunkat is, amivel mi, nagykunok sokkal többet el tudunk mondani, mint néhányan száz szóval. Nekünk nagykunoknak, kiskunoknak és jászoknak évszázadokon keresztül előljáróink voltak a kapitányok, akiknek rang, hatalom, döntési helyzet volt a kezükben. Most is előljáróink, a kapitányokat megilleti az a tiszte-

Beiktatták az új nagykunkapitányt Berekfürdőn

let, hogy kapitány vagy főkapitány uramnak szólítsuk őket, mert nincs olyan, hogy újkori, legújabb kori jáász, vagy kunkapitány, csak főkapitány van és azok a kapitányok, akik birtokolják ezt a tisztséget, akik előttünk járnak hagyományban, életvitelben, tisztességben. Ők ugyanolyan kapitányok, mint akik 100 vagy akár 200 esztendővel ezelőtt előttünk jártak. Kívánom, hogy a magyaroknak az az ága, amelyet kunoknak vagy jáászoknak hívunk, vigyék tovább ezeket a nemes hagyományokat, hiszen olyan, hogy valaki csak ember, olyan nincs. Az ember lehet magyar, jó ember, rossz ember, katolikus, református, jáász, vagy kun. Kívánom, hogy legyünk büszkéek hagyományainkra, gyökereinkre, mert ezek a hagyományok tesznek bennünket értékesebbé, nemesebbé. De ezek a hagyományok nehéz terhek, hiszen évszázadok kapitányainak, parasztembereinek, vitézeinek, huszárainknak, azaz őseinknek mind meg kell felelni. Nehéz ez a teher, ez a kereszt, de közösen kell viselni. Kívánom, hogy leendő nagykunkapitányunk, akit ismerem hosszú évek óta és tudom, hogy előttünk fog járni, példát fog mutatni és nem azt fogja mondani, hogy előre, hanem azt, hogy utánam! Én kívánok munkájához jó egészséget, sok sikert és azt, hogy a mi közösségünket továbbra is virágoztassa fel! – zárta szavait a politikus.

A nagykunkapitányok történelmi szerepét Nagy Istvánné, a Bod László Művelődési Ház vezetője ismertette, majd színpadra szólította a beiktatási ceremónia közreműködőit. Először a leköszönő Nagy András, Kunhegyes nagykunkapitánya számolt be az elmúlt három évben végzett munkájáról, majd Molnár János polgármester ismertette a Berekfürdő Község Önkormányzatának határozatát, amelyben arról döntöttek, hogy a település képviseletében Györfi Lajos lássa el ezt a megbízatást. Az esküt Kecze István, a Nagykun Hagyományörző Társulás elnöke, Kisújszállás polgármestere előtt tette le az új kapitány, aki ezután átvette megbízólevelét. A kapitányi medált Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrász, jászkun főkapitány, a szablyát Nagy András emeritus nagykunkapitány, a nyakbavalót Varga Ferenc kiskunkapitány, a kulacsot Nemes József regnáló jászkapitány adta át, majd Györfi Lajos szólt a jelenlévőkhöz.

A beiktatás pillanatai

Két nemzet huszártisztje

Karcagon mutatták be a Fabriczy Kováts Mihály huszárezredes életét bemutató kötetet szeptember 11-én.

Az ünnepélyes könyvbemutatón Németh Szilárd, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes méltatta a Magyarországon és az Amerikai Egyesült Államokban is ismert és elismert huszártiszt alakját.

Fabriczy Kováts Mihály, saját bevallása szerint „a szolgálati fegyelem igen szoros betartása révén” közhuszárból egészen lovassági kiképzőmesteri ezredesi beosztásig és rendfokozatig jutott. Rendkívüli életutat járt be, számos csatában és seregben állt helyt kiválóan. Kazimierz Pulaski gróf fegyvertársaként szolgálta George Washington főparancsnokot. Az „amerikai lovasság (egyik) atyja” végül 1779-ben, a charlestoni ütközetben vesztette életét.

A könyv kapcsán Németh Szilárd hangsúlyozta: *az olyan könyvbemutató, amely a magyar honvédelem hősről szól, mindig nagy megtiszteltetést jelent a honvédelmi tárca számára. Különösképpen akkor, amikor a könyv megírása és kiadása ötlete a karcagiaktól jött. Évekkel ezelőtt dr. Fazekas Sándor kormánybiztos, egykori agrárminiszter, a kötet helytörténeti szakmai lektora keresett fel azzal, hogy Fabriczy Kováts Mihályról, e nagyszerű katonáról évtizedek óta nem jelent meg semmilyen komoly kiadvány, ráadásul Karcag rendelkezik egy kiváló tanáremberrel is, aki vállalná a feladatot. Azért nagyszerű dolog ez, hogy innen alulról jön a kezdeményezés, mert ez példa a többi magyar település számára”* – szögezte le az államtitkár, hozzátéve: *nagyon fontos, hogy a büszkeségre okot adó példaképek bekerüljenek a köztudatba, ezzel is erősítve a magyarságtudatot.* Dr. Fazekas Sándor büszkeségének adott hangot és úgy fogalmazott, hogy immár végre a leghíresebb nagykunsági karcagi huszárról egy ilyen szép könyv jelent meg és vált hozzáférhetővé bárki számára. - *Nagyon örülök annak, hogy ebben a gyönyörű kötetben két nyelven, alapos kutatómunkával újabb és újabb részleteket sikerült feltárni. Adatok kerültek elő, leszámazottakat is sikerült találni, így még gazdagabb a tudásanyag, amire támaszkodhatunk* – fogalmazott.

A kötet történelem szakmai lektora, dr. Barta Róbert beszédében érdekességként kiemelte, hogy Fabriczy Kováts Mihálynak 55 év adatott. — *Egészen döbbenetes, hogy ebből az 55 évből 39 évet a huszárfegyvernemen belül szolgált le, méltán mondható, hogy egész életében huszár volt* – jelentette ki dr. Barta Róbert, hozzátéve, hogy Kováts Mihály ennél azonban sokkal több volt. *Egy rendkívül tehetséges ember, aki a ranglétra legalsó fokáról küzdötte fel magát az ezredesi szintre, miközben osztrák, francia, porosz és élete utolsó időszakában amerikai zászló alatt is harcolt. Az amerikai hadseregben a mai napig igen magas a munkásságának elismertsége, hiszen a lovassági fegyvernem egyik alapítója volt. A kötet szerzője, dr. Pintér Zoltán Árpád szerint a könyv megírásával sikerült betölteni egy olyan űrt, amely szükséges volt a Karcagon mintegy 30 év alatt kialakult Kováts Mihály kultusz háttéranyagához.*

Felhívás

Kérjük, hogy 2022-ben is a Kunszövetséget szíveskedjen támogatni személyi jövedelemadója 1%-ának felajánlásával

Adószámunk: 18237106-1-16

Köszönettel: a Kunszövetség elnöksége

Kun Hírmondó * a Kunszövetség hírlevele * Kiadja a Kunszövetség * Felelős szerkesztő: Daróczi Erzsébet
Szerkesztőbizottság: dr. Fazekas Sándor, F. Kovács Sándor, Fejes György, †Horváth György,
Kun Csaba, dr. Mándoki István, Lesi Árpád, Szépe Ferenc, Bene Sándor, Kecze István, †Sudár István
Szerkesztőség címe: 5300 Karcag, Városháza, Kossuth tér 1., tel.: (59) 500-611
web: www.kunszovetseg.hu, e-mail: kunszovetseg@t-online.hu